

STRUKOVNO OSPOSOBLJAVANJE U PODUZEĆIMA U 2020.

Prikazani podaci rezultat su Istraživanja o trajnome strukovnom osposobljavanju u poduzećima u 2020.

Istraživanje je pokazalo da udio poduzeća s nekim oblikom strukovnog osposobljavanja iznosi 48,2%. Veličina poduzeća pokazala se kao bitan čimbenik u pružanju osposobljavanja pa tako podaci pokazuju da 84,6% velikih poduzeća provodi neki oblik edukacije sa zaposlenicima, dok to čini samo 43,2% malih poduzeća. Što se tiče područja djelatnosti, najviše strukovnog osposobljavanja provodi se u područjima NKD-a 2007. J i K, koja obuhvaćaju informacijske i komunikacijske djelatnosti te djelatnosti financija i osiguranja (74,7%)

Od poduzeća koja su imala neki oblik izobrazbe, 64,6% poduzeća provodilo je tečajeve trajnoga strukovnog osposobljavanja. Manji udio poduzeća (35,4%) imao je isključivo neke druge oblike osposobljavanja, bez tečajeva.

Grafikon 1. prikazuje različite tipove drugih oblika osposobljavanja i njihovu zastupljenost s obzirom na područje djelatnosti i veličinu poduzeća. Iz njega se vidi da je veličina poduzeća bitan čimbenik u izboru oblika izobrazbe. Mala poduzeća, u usporedbi s velikim poduzećima, vidljivo više sudjeluju u drugim oblicima izobrazbe, ponajprije u pohađanju radionica, konferencija i sajmova te u vođenom usmjeravanju na radnome mjestu.

Od ukupnog broja zaposlenih u poduzećima, u tečajevima trajnog osposobljavanja sudjelovalo je 24,2% zaposlenika. Od toga je udio muškaraca 55,0%, a udio žena 45,0%. Najveća razlika među spolovima u pohađanju tečajeva jest u malim poduzećima, dok je u velikim poduzećima zastupljenost muškaraca i žena gotovo jednaka.

Najmanji broj sati po sudioniku tečaja utrošen je u područjima trgovine, prijevoza i smještaja (15), a najveći broj sati po sudioniku tečaja utrošen je u područjima koja obuhvaćaju informacijske i komunikacijske djelatnosti te djelatnosti financija i osiguranja (34).

Najveći trošak po satu tečaja prisutan je u malim poduzećima (234,4 kuna po satu).

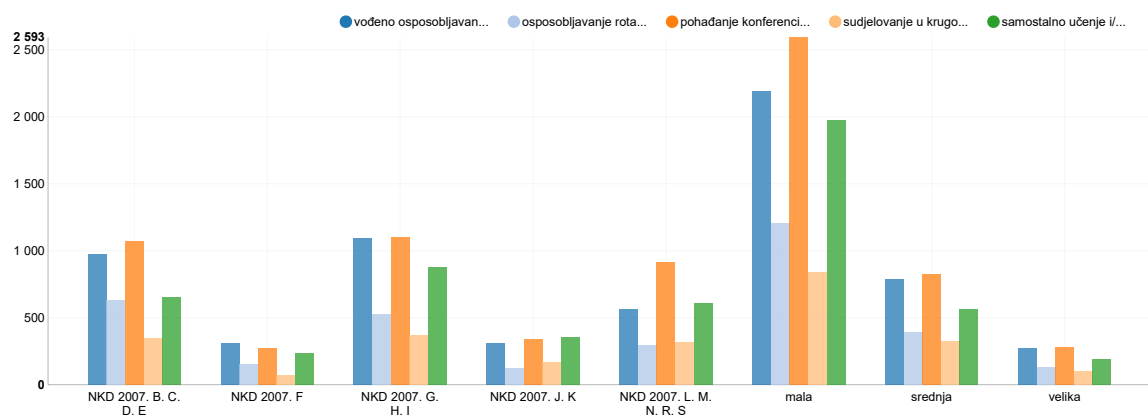
1. UKUPAN BROJ PODUZEĆA TE PODUZEĆA KOJA PROVODE TRAJNO STRUKOVNO OSPOSOBLJAVANJE PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. I VELIČINI PODUZEĆA U 2020.

	Ukupan broj poduzeća	Poduzeća s TSO-om	Poduzeća bez TSO-a	Udio poduzeća s TSO-om, %
Ukupno	13 450	6 480	6 970	48,2
Područja NKD-a 2007.				
B, C, D, E	3 945	1 904	2 041	48,3
F	2 194	815	1 379	37,1
G, H, I	4 504	1 987	2 517	44,1
J, K	695	519	176	74,7
L, M, N, R, S	2 112	1 255	857	59,4
Veličina poduzeća				
Mala	11 065	4 775	6 290	43,2
Srednja	1 982	1 364	618	68,8
Velika	403	341	62	84,6

2. PODUZEĆA KOJA PROVODE TRAJNO STRUKOVNO OSPOSOBLJAVANJE PREMA VRSTI OSPOSOBLJAVANJA, PODRUČJIMA NKD-a 2007. I VELIČINI PODUZEĆA U 2020.

	Poduzeća s TSO-om	Poduzeća s tečajevima TSO-a	Udio poduzeća s tečajevima TSO-a	Poduzeća samo s drugim oblicima osposobljavanja	Udio poduzeća samo s drugim oblicima osposobljavanja
Ukupno	6 480	4 186	64,6	2 293	35,4
Područja NKD-a 2007.					
B, C, D, E	1 904	1 262	66,3	642	33,7
F	815	546	67,0	268	32,9
G, H, I	1 987	1 116	56,2	871	43,8
J, K	519	417	80,3	102	19,7
L, M, N, R, S	1 255	845	67,3	410	32,7
Veličina poduzeća					
Mala	4 775	2 834	59,4	1 941	40,6
Srednja	1 364	1 051	77,1	313	22,9
Velika	341	301	88,3	39	11,4

G-1. DRUGI OBLICI TRAJNOGA STRUKOVNOG OSPOSOBLJAVANJA PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. I VELIČINI PODUZEĆA U 2020.

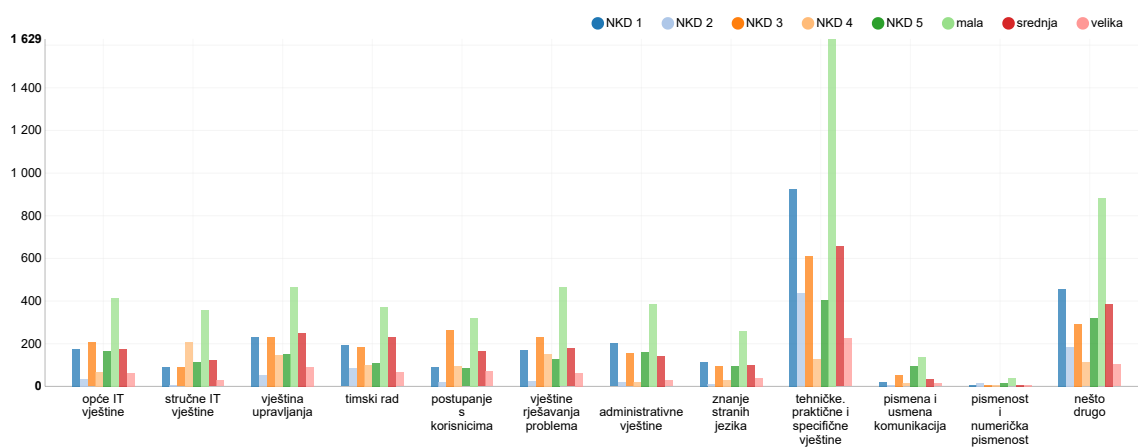
3. UKUPAN BROJ ZAPOSLENIH U PODUZEĆIMA, BROJ SUDIONIKA U TEČAJEVIMA TRAJNOGA STRUKOVNOG OSPOSOBLJAVANJA PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. TE UDIO MUŠKARACA I ŽENA U 2020.

	Ukupan broj zaposlenih u poduzećima	Ukupan broj sudionika tečajeva TSO-a	Udio muškaraca u tečajevima TSO-a, %	Udio žena u tečajevima TSO-a, %
Ukupno	772 441	186 751	55,0	45,0
Područja NKD-a 2007.				
B, C, D, E	260 893	54 415	68,1	31,9
F	75 516	8 168	88,6	11,4
G, H, I	261 799	58 866	49,1	50,9
J, K	72 684	41 539	42,3	57,7
L, M, N, R, S	101 549	23 763	50,2	49,8
Veličina poduzeća				
Mala	227 814	23 808	63,0	37,0
Srednja	203 660	37 254	61,5	38,5
Velika	340 967	125 689	51,6	48,4

4. SUDIONICI TEČAJEVA TRAJNOGA STRUKOVNOG OBRAZOVANJA, PROSJEČAN BROJ SATI TEČAJA PO OSOBI I IZNOS TROŠKA, PREMA PODRUČJIMA NKD-a 2007. PO SATU U 2020.

	Ukupan broj sudionika tečajeva TSO-a	Broj sati po sudioniku tečaja	Trošak tečaja TSO-a po satu, kune
Područja NKD-a 2007.			
B, C, D, E	54 415	26	134,1
F	8 168	17	495,9
G, H, I	58 866	15	195,6
J, K	41 539	34	255,7
L, M, N, R, S	23 763	30	225,3
Veličina poduzeća			
Mala	23 808	32	234,4
Srednja	37 254	34	173,1
Velika	125 689	20	219,6

G-2. TEČAJEVI TRAJNOGA STRUKOVNOG OSPOSOBLJAVANJA U PODUZEĆIMA PREMA VELIČINI PODUZEĆA U 2020.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvori podataka

Podaci su rezultat obrade Istraživanja o trajnome strukovnom osposobljavanju u poduzećima u 2020., koje je provedeno na uzorku od 4 000 poduzeća – pravnih i fizičkih osoba. Istraživanje je provedeno u Državnom zavodu za statistiku i potpuno je usklađeno s istraživanjem koje se u Europskoj uniji provodi svakih pet godina pod naslovom *Continuous Vocational Training Survey*.

Obuhvat i usporedivost

Istraživanje je provedeno na uzorku od 4 000 poduzeća prema Eurostatovim metodološkim smjernicama.

Osnovni skup za statističko istraživanje o strukovnom osposobljavanju u poduzećima u 2020. izdvojen je iz Statističkoga poslovnog registra (SPR-a), koji sadržava podatke o broju zaposlenih iz 2020. iz obrasca JOPPD. U skupu se nalazilo 14 269 poduzeća stratificiranih prema tri kriterija: regijama NKPJS-a, veličini poduzeća i Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD-u 2007.

Regije NKPJS-a jesu:

Jadranska Hrvatska

Kontinentalna Hrvatska.

Veličine poduzeća jesu:

10 – 49 zaposlenih – mala poduzeća

50 – 249 zaposlenih – srednje velika poduzeća

250 + zaposlenih – velika poduzeća.

Područja djelatnosti NKD-a 2007. obuhvaćena uzorkom:

Područje B:	Rudarstvo i vađenje (NKD 05 – 09)
Područje C:	Prerađivačka industrija (NKD 10 – 33)
Područje D:	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (NKD 35)
Područje E:	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti i sanacije okoliša (NKD 36 – 39)
Područje F:	Građevinarstvo (NKD 41 – 43)
Područje G:	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla (NKD 45 – 47)
Područje H:	Prijevoz i skladištenje (NKD 49 – 53)
Područje I:	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (NKD 55 – 56)
Područje J:	Informacije i komunikacije (NKD 58 – 63)
Područje K:	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (NKD 64 – 66)
Područje L:	Poslovanje nekretninama (NKD 68)
Područje M:	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti (NKD 69 – 75)
Područje N:	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (NKD 77 – 82)
Područje R:	Umjetnost, zabava i rekreacija (NKD 90 – 93)
Područje S:	Ostale uslužne djelatnosti (NKD 94 – 96).

Veličina uzorka definirana je alokacijom tako da je izabrano više poduzeća tamo gdje je veća standardna devijacija i veća populacija, a manje ih je izabrano iz stratuma s manjom standardnom devijacijom i s manje poduzeća u njima. Također, uvjet je bio da se iz svakog stratuma mora izabrati minimalno 25 poduzeća, naravno, tamo gdje je to moguće. U konačni uzorak izabrano je 4 000 poduzeća, od kojih su velika poduzeća sva ušla u uzorak – njih 420.

Stopa odgovora poduzeća iznosi 61,1%.

Statistička klasifikacija djelatnosti upotrijebljena u ovom istraživanju jest Nacionalna klasifikacija djelatnosti NKD 2007.

Sljedeća tablica prikazuje procjene, standardne pogreške procjena, intervale pouzdanosti (95%) i koeficijente varijacije za glavne varijable prema veličini i djelatnosti:

PROCJENE I POKAZATELJI MJERA PRECIZNOSTI ZA GLAVNE VARIJABLE PREMA VELIČINI PODUZEĆA I PODRUČJIMA NKD-a 2007.

	Udio poduzeća s tečajevima trajnoga strukovnog osposobljavanja			
	procjena	standardna pogreška	interval pouzdanosti	koeficijent varijacije
Područja NKD-a 2007.				
B, C, D, E	40,30%	1,70%	36,9%: 43,7%	4,30%
F	39,10%	3,80%	31,7%: 46,4%	9,60%
G, H, I	40,40%	2,30%	36,0%: 44,8%	5,60%
J, K	53,50%	4,60%	44,6%: 62,5%	8,50%
L, M, N, R, S	50,60%	3,30%	44,2%: 57,1%	6,50%
Prema veličini				
Mala	36,90%	1,50%	34,0%: 39,7%	4,00%
Srednje velika	62,40%	1,60%	59,3%: 65,5%	2,50%
Velika	83,90%	2,10%	79,8%: 88,0%	2,50%

Definicije i objašnjenja

Poduzeće je organizacijska cjelina najmanjih pravnih jedinica koja proizvodi dobra ili pruža usluge, a ima autonomiju u odlučivanju.

Trajno strukovno osposobljavanje u poduzećima (TSO) jest način izobrazbe kojemu je primarna svrha stjecanje novih kompetencija ili razvoja i poboljšanja postojećih, a poduzeće ih barem djelomično financira za svoje zaposlenike. Aktivnosti kontinuirane izobrazbe moraju se planirati unaprijed i moraju biti organizirane s točno određenim ciljem. Slučajno učenje i svako učenje koje se provodi neplanski i bez specifičnog cilja ne pripadaju kontinuiranoj izobrazbi. Naučnici, tj. zaposlenici koji imaju ugovor o naukovanju ne ulaze u okvir kontinuirane izobrazbe.

Tečajevi trajnoga strukovnog osposobljavanja jesu oblik TSO-a za koji je karakterističan visok stupanj organizacije (određeno je vrijeme, mjesto i sadržaj), koji obavlja instruktor/predavač ili institucija koja provodi usavršavanje, a sadržaj je prilagođen skupini polaznika. Najčešće je jasno odvojen od aktivnoga radnog mjesta, odnosno učenje se organizira na mjestima posebno određenima za učenje, u učionicama ili u centrima za obuku.

Drugi oblici trajnoga strukovnog osposobljavanja jesu oblici TSO-a koji su obično povezani s aktivnim radom i radnim mjestom, ali mogu uključivati i pohađanje konferencija, trgovačkih sajmova i slično radi učenja. Za njih je karakterističan određeni stupanj samoorganizacije (vrijeme, mjesto i sadržaj) pojedinačnog polaznika ili skupine polaznika. Sadržaj je često prilagođen pojedinačnim potrebama na radnome mjestu.

Drugim oblicima TSO-a smatraju se:

- planirano provođenje vođenog osposobljavanja na radnome mjestu
- planirano osposobljavanje rotacijom radnih mjesta, razmjenom, sekundiranjem ili studijskim putovanjima
- pohađanje konferencija, radionica, trgovačkih sajmova i predavanja
- planirano sudjelovanje u krugovima učenja ili krugovima izvrsnosti
- planirano osposobljavanje samostalnim učenjem ili e-učenjem.

Trošak trajnoga strukovnog osposobljavanja uključuje:

- naknade i plaćanja za tečajeve
- putne troškove i dnevnice
- troškove rada internih voditelja seminara
- troškove centra za osposobljavanje ili prostorija za obuku unutar poduzeća u kojima se provode tečajevi i troškove za nastavne materijale za tečajeve
- doprinose na temelju aktivnosti trajnoga strukovnog osposobljavanja prema kolektivnim ugovorima.

Kratice

Eurostat Statistički ured Europske unije
JOPPD Izvešće o primicima, porezu na dohotak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja
NKD 2007. Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NKPJS Nacionalna klasifikacija prostornih jedinica za statistiku
TSO trajno strukovno osposobljavanje

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Dubravka Rogić Hadžalić, načelnica Sektora demografskih i društvenih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Marija Gojević i Ana Šojat

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata publikacija
Telefon: (+385 1) 48 06 115
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr